

हिमालय प्रदेश केंद्रीय विश्वविद्यालय
Central University of Himchal Pradesh, Dharamshala
पंजाबी ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

ਐੱਮ. ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ) (M.A Punjabi) / ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕੋਰਸ: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ (Certificate course: Punjabi Bhasha)

ਉਦੇਸ਼: ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਨਾਤਨਕੋਤਰ ਪੰਜਾਬੀ, ਪਰਮਾਣ ਪੱਧਰ: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਰਵਾਨੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨੇ ਵਾਲੇ ਛਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਥ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪਿ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਸਮਝਣੇ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਅਲਾਵਾ ਛਾਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਿਕ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਕੁਲ ਮਿਲਾਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਨ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨੇ ਵਾਲੇ ਛਾਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਾਨ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ, ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪਹਲੂਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਐੱਮ. ਏ. ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ: (M.A Punjabi 1st Semester)

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ (PB-401)

(Sahit Sidhant te Bharti Kav-Shaster) (PB-401)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗ੍ਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ (Part-1)

ਸਾਹਿਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤ: ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਅਕਿਤਿ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਮੈਟਾ ਆਲੋਚਨਾ।

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ (Part-2)

ਸਾਹਿਤਵਾਦ: ਸਨਾਤਨਵਾਦ, ਰਹਸ਼ਯਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ ਅਤੇ ਅਸਿੱਤਵਵਾਦ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ (Part-3)

ਭਾਰਤੀ ਕਵਿਸ਼ਾਸਤਰ: ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਰੂਪ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਿਤਿਯਾਂ: ਅਭਿਦਾ, ਲਕਸ਼ਣਾ, ਵਿਯੰਜਨਾਭਾਗ-

ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ (Specific Outcomes of Course):

ਇਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸੈਧਾਂਤਿਕ ਪਹਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਯਯਨ ਦੇ ਸੈਧਾਂਤਿਕ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਸਾਤ ਕਰਕਰਨੇ ਹੋਣ, ਸਾਹਿਤਿਕ ਆਲੋਚਨਾ, ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ਚਿਮੀ ਸਾਹਿਤਿਕ ਆਲੋਚਨਾ ਹੈ।

हिमालय प्रदेश केंद्रीय विश्वविद्यालय, धरमशाला
Central University of Himchal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ (PB-402)

Das Guru Prampra (PB-402)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ: ਐਤਿਹਾਸਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਯ
- ਭਗਤੀ ਕਵਿਯ ਮੈਂ ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ: ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਯ
- ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਕਵਿਯ-ਸ਼ਾਸ਼ਤ੍ਰ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ: ਜੀਵਨ ਔਰ ਸਾਹਿਤਯ
- ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ: ਸਾਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ
- ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ: ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਸਾਹਿਤਯਿਕ ਤਕਨੀਕ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ: ਜੀਵਨ ਔਰ ਸਾਹਿਤਯ
- ਆਨੰਦ ਸਾਹਿਬ: ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਸਰੋਕਾਰ
- ਆਨੰਦ ਸਾਹਿਬ: ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਯ

ਭਾਗ-ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

- ਭਗਤ ਕਬੀਰ: ਜੀਵਨ ਔਰ ਸਾਹਿਤਯ
- ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਬਾਨੀ: ਸਾਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ
- ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਬਾਨੀ: ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਯ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਓਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਪ੍ਰਾਠਮਿਕ ਉਦੇਸ਼ਯ ਛਾਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਭਾਰਤੀਯ ਸਾਹਿਤਯਿਕ ਪਰੰਪਰਾ ਕੇ ਸੰਦਰਭ ਮੈਂ ਦਸ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ ਔਰ ਭਕਤੋਂ ਕੀ ਬਾਨੀ ਕੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਓਸ ਪੇਪਰ ਕਾ ਉਦੇਸ਼ਯ ਭਾਰਤੀਯ ਸਾਮਾਜਿਕ ਔਰ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਣ ਸੇ ਆਧਯਾਤਮਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਣ ਸੇ ਅਧਯਯਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਕਿ ਛਾਤ੍ਰ ਲੋਕਕਥਾਓਂ ਕੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪਹਲੂਓਂ ਸੇ ਪਰਿਚਿਤ ਹੋ ਸਕੈਂ।

हिमालच पृदेस केंद्री युनीवरसिटी, धरमशाला
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ (PB-403)

Lokdhara te Punjabi Lokdhara (PB-403)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਲੋਕਧਾਰਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ
- ਲੋਕਧਾਰਾ: ਸਾਮਗਰੀ ਕਾ ਵਰਗੀਕਰਨ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਲੋਕਧਾਰਾ ਔਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ: ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਜਨ
- ਲੋਕਧਾਰਾ: ਆਧੁਨਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਕ੍ਸ਼ਯ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਲੋਕਧਾਰਾ ਔਰ ਸਾਹਿਤਯ
- ਲੋਕ ਕਾਵਯ ਰੂਪ
- ਲੋਕ ਕਥਾ ਰੂਪ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਲੋਕ ਧਰਮ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ
- ਲੋਕ ਧਰਮ ਔਰ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
- ਲੋਕ ਚਕਿਤਸਾ
- ਜਨਮ, ਵਿਵਾਹ ਔਰ ਮ੍ਰਿਤਯੁ ਸੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨੁਠਾਨ

ਭਾਗ-ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

- ਲੋਕ ਨਾਟ, ਲੋਕ ਨ੍ਰਿਤਯ, ਕਢਾਈ ਔਰ ਲੋਕ ਚਿਤ੍ਰਕਲਾ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਓਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਪ੍ਰਾਠਮਿਕ ਉਦੇਸ਼ਯ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਵਰਤਮਾਨ ਪਰਿਸਥਿਤਿਯੋਂ ਮੈਂ ਭਾਰਤੀਯ/ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲਯੋਂ, ਰੀਤਿ-ਰਿਵਾਜੋਂ, ਧਰਮ, ਵਿਸ਼ਵਾਸੋਂ ਔਰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਜੀਵਨ ਕੇ ਕਾਰਯਾਤਮਕ ਪਹਲੁਔੋਂ ਕਾ ਅਧਯਯਨ ਔਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਨਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਥਾਔਂ ਔਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ ਕੋ ਆਧੁਨਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਕੋਣ ਸੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਸਾਠ-ਸਾਠ ਊਨਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰਨਾ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਲਿਏ ਭਾਰਤੀਯ/ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਕੀ ਛਵਿ ਕੋ ਪਹਚਾਨਨਾ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंद्री युनीवरसिटी, धरमशाला
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ (PB-404)

Punjabi Vartak (PB-404)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਵਾਰਤਕ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ
- ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸਿਦ੍ਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਵਰੂਪ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ (Part-2)

- ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਰੂਪ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ (Part-3)

- ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ: ਨਾਯਕ ਬਿੰਬ
- ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ: ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸ
- ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ: ਗੁਰਮਤ ਦਰਸ਼ਨ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਪਰਮਿੰਦਰ ਸੋਫੀ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
- ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਡਾਕੀਏ: ਵਿਸ਼ਯਗਤ ਸਰੋਕਾਰ
- ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਡਾਕੀਏ: ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਭਾਗ-ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

- ਦੇਵਿੰਦਰ ਦੀਦਾਰ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
- ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਦਿਯਾँ ਰੋਸ਼ਨ ਬਤਿਯਾँ: ਵਿਸ਼ਯਗਤ ਸਰੋਕਾਰ
- ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਦਿਯਾँ ਰੋਸ਼ਨ ਬਤਿਯਾँ: ਬਦਲਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਯਚਾਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਇਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਮੁਖਯ ਉਦੇਸ਼ਯ ਗਦਯ ਲੇਖਨ ਕੇ ਸੈਦ੍ਧਾਂਤਿਕ ਸੂਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਸਮਝਨਾ, ਵਿਭਿੰਨ ਗਦਯ ਵਿਧਵਾਅਾਂ ਕੋ ਚਿਹਿਨਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਦਯ ਲੇਖਨ ਕੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾ ਅਧਯਯਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंद्री युनीवर्सिटी, धरमशाला
Central University of Himchal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਮਾਨਵੀ ਨਿਰਮਾਣ (PB-405)

Humen Making (PB-405)

(02 Credets)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਬੰਤਰ: ਮੁਝਲੀ ਜਾਨ ਪਹਚਾਨ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਸ਼ਬਦ ਦਿਆਂ ਕਿਸਮਾ: ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ, ਸਾਮਾਨ੍ਯ ਸ਼ਬਦ, ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ, ਯੌਗਿਕ ਸ਼ਬਦ
- ਅਗੇਤਰ ਔਰ ਪਿਛੇਤਰ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣਿਆਂ: ਸੰਜਾ, ਸਰਵਨਾਮ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਯੋਜਨ, ਕ੍ਰਿਯਾ, ਕ੍ਰਿਯਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਔਰ ਸੰਯੋਜਨ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਲਿੰਗ, ਵਚਨ ਔਰ ਕਾਲ

ਭਾਗ-ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

- ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਔਰ ਬਹੁ-ਆਰਥਿਕ ਸ਼ਬਦ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ (Specific Outcomes of Course):

ਓਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠ੍ਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਮੁਖ੍ਯ ਉਦੇਸ਼੍ਯ ਸ਼ਬਦ ਸੰਰਚਨਾ ਔਰ ਵਾਕ੍ਯ ਸੰਰਚਨਾ ਸੇ ਛਾਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਾਨਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਸੰਰਚਨਾ, ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣਿਯੋਂ ਔਰ ਵ੍ਯਾਕਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪਹਲੂਔਂ ਕਾ ਅਧ੍ਯਯਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਅਲਾਵਾ, ਛਾਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਲਕ੍ਯ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੇ ਮਾਧ੍ਯਮ ਸੇ ਮਾਨਵ ਨਿਰਮਾਣ ਕੇ ਲਕ੍ਯ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪ੍ਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंदरी यूनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਕਲਾਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ (PB-406)

Skill Development (PB-406)

(02 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ: ਪਹਚਾਨ ਔਰ ਬੰਤਰ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਪੈਰ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਰਣ ਔਰ ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਨ ਵਾਲੇ ਵਰਣ: ਪਹਚਾਨ ਔਰ ਉਪਯੋਗ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਤਰਾਵਾਂ: ਪਹਚਾਨ ਔਰ ਉਪਯੋਗ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਲਗਾਕਖਰ- ਬਿੰਦੀ, ਟੀਪੀ ਔਰ ਅਧਕ: ਪਹਚਾਨ ਔਰ ਉਪਯੋਗ

ਭਾਗ-ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

- ਪੰਜਾਬੀ ਸਵਰ ਔਰ ਵਯੰਜਨ ਵੰਡ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ (Specific Outcomes of Course):

ਉਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਮੁਖਯ ਉਦੇਸ਼ਯ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕੋ ਪਢਨੇ ਔਰ ਲਿਖਨੇ ਕਾ ਕੌਸ਼ਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਕਿ ਉਠਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕੇ ਵਯਾਕਰਨ ਕੇ ਬਹੁਸੁਤਰੀਯ ਚਰਣਾਂ ਕੋ ਸਮਝ ਸਕੇ ਔਰ ਭਾਸ਼ਾ ਕੇ ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ ਕੋ ਲਿਖਾ ਜਾ ਸਕੇ ਔਰ ਉਚਿਤ ਵਾਕਯ ਸੰਰਚਨਾ ਤੈਯਾਰ ਕੀ ਜਾ ਸਕੇ।

हिमालच पृदेस केंद्री यूनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐੱਮ. ਏ. ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਸਰਾ: (M.A Punjabi 2nd Semester)

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਭਗਤ ਬਾਣੀ (PB-407)

(Bhagat Bani) (PB-407)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਕਾਵਯ ਔਰ ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਵਯ: ਅੰਤਰ-ਨਿਖੇਡ ਮਤਭੇਦ
- ਭਗਤਿ ਸਾਹਿਤਯ: ਆਰੰਭ ਔਰ ਵਿਕਾਸ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਭਗਤਿ ਸਾਹਿਤਯ: ਪ੍ਰਮੁਖ ਸਰੋਕਾਰ
- ਭਗਤਿ ਸਾਹਿਤਯ ਔਰ ਭਾਰਤੀਯ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- □ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- □ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਬਾਣੀ: ਧਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਯ
- □ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਬਾਣੀ: ਗੁਰਮਤ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤ

ਭਾਗ-ਚੌਠਾ (Part-4)

- ਭਗਤ ਕਬੀਰ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- □ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ: ਸਾਮਾਜਿਕ-ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਯ
- □ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ: ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਭਾਗ-ਪਾੱਚਵਾਂ (Part-5)

- ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ: ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- □ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ: ਧਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਯ
- □ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ: ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਓਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਮੁਖਯ ਉਦੇਸ਼ਯ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਬਾਨੀ ਕਾ ਪਰਿਚਯ ਦੇਨਾ ਔਰ ਓਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਭਗਤਿ ਸਾਹਿਤਯ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਗਰੁਕ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਚਿੰਤਨ ਕੀ ਕੇਂਦ੍ਰੀਯ ਧੁਰੀ ਕੋ ਸਾਮਾਜਿਕ ਔਰ ਧਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸੁਤਰ ਪਰ ਰਖਾ ਗਯਾ ਹੈ ਤਾਕਿ ਓਤ੍ਰ ਗੁਰਮਤ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਸੇ ਅਵਗਤ ਹੋ ਸਕੈਂ।

हिमालच पृदेस केंद्री युनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਖੋਜ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ (PB-408)

(Khoj ate Punjabi Aloचना) (PB-408)

(04 Credets)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਸ਼ੋਧ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ
- ਸ਼ੋਧ ਉਪਕਰਣ ਔਰ ਤਕਨੀਕ: ਵਿਸ਼ਯ ਚਯਨ, ਨੋਟਿਸ ਲੇਨੇ ਕੀ ਵਿਧਿ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਸ਼ੋਧ ਕੇ ਤਰੀਕੇ: ਸਾਕਸ਼ਾਤਕਾਰ, ਤਾਲਿਕਾ, ਸਮੀਕਸ਼ਾ, ਕੇਸ ਸਟਡੀ, ਸੰਦਰਭ ਪੁਸਤਕੋਂ, ਸੰਦਰਭ ਔਰ ਟਿਪਪਣਿਯੋਂ, ਗ੍ਰੰਥ ਸੂਚੀ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੋਧ: ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਵਿਕਾਸ ਔਰ ਨੜ੍ਹੇ ਸੰਭਾਵਨਾਓਂ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਅਕਾਦਮਿਕ ਆਲੋਚਨਾ, ਮਾਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ, ਰੂਪਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਔਰ ਵਿਰਚਨਾਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ
- ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਗਤਿਵਾਦ-ਮਾਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ
- ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਬਵਾਦੀ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ

ਭਾਗ-ਪਾੱਚਵਾਂ (Part-5)

- ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਹ: "ਭਾਰਤੀਯ ਕਾਵਯੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ"
(ਪਸ਼ਿਚਮੀ ਸਾਹਿਤਯ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤ ਔਰ ਭਾਰਤੀਯ ਕਾਵਯ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੁਸਤਕ ਮੈਂ ਸੇ)
- ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਹ ਭਾਟਿਯਾ: "ਮੇਟਾ ਅਧਯਯਨ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ" (ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ: ਸਿਦ੍ਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ ਪੁਸਤਕ ਮੈਂ ਸੇ)
- ਡਾੱ. ਮਨਮੋਹਨ: "ਵਸ਼ਯ ਸਭਯਚਾਰ ਔਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਚਾਨ (ਬਦਤਿ ਪੁਸਤਕ ਮੈਂ ਸੇ)

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਓਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਮੁਖਯ ਉਦੇਸ਼ਯ ਓਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸ਼ੋਧ ਵਿਧਿ ਕੇ ਮੂਲ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤੋਂ ਸੇ ਪਰਿਚਯ ਕਰਾਨਾ ਔਰ ਸ਼ੋਧ ਕੀ ਵਿਭਿਨ ਸ਼ੋਧ ਪਦਤਿਯੋਂ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤ ਔਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋ ਆਤਮ ਸਾਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਓਸ ਵਿਸ਼ਯ ਕਾ ਮਹਤਵ ਓਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਅਨੁਸੰਧਾਨ ਕੇ ਵਿਭਿਨ ਚਰਣੋਂ, ਅਨੁਸੰਧਾਨ ਕੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਔਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੋਧ ਕੇ ਵਿਭਿਨ ਪਹਲੁਓਂ ਸੇ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਾਨਾ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंदरी युनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (PB-409)

(Sabhyachar te Punjabi Sabhyachar) (PB-409)

(04 Credets)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਸਭਿਯਚਾਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਪਰਕ੍ਰਿਤਿ
- ਸਭਿਯਚਾਰ ਕੇ ਪਰਮੁਖ ਅੰਗ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਸਭਿਯਚਾਰ ਠਹਰਾਵ ਔਰ ਪਰਿਵਰਤਨ
- ਸਭਿਯਚਾਰ ਔਰ ਭੂਗੋਲ: ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਸਭਿਯਚਾਰ ਔਰ ਅਰਥਵਿਯਵਸਥਾ ਕੇ ਬੀਚ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ
- ਸਭਿਯਚਾਰ, ਧਰਮ ਔਰ ਰਾਜਨੀਤਿ ਕਾ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਯਚਾਰ ਕੀ ਭੌਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤਿ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਯਚਾਰ ਕਾ ਐਤਿਹਾਸਿਕ ਸਰਵੇਖਣ (ਪ੍ਰਿਠਠਭੂਮਿ, ਮਧਿਯਕਾਲੀਨ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ, ਔਪਨਿਵੇਸ਼ਿਕ ਕਾਲ, ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਕੇ ਬਾਦ ਕੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤਿ)

ਭਾਗ-ਪੰਚਵਾਂ (Part-5)

- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਯਚਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸ੍ਰੋਤ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਯਚਾਰ: ਵਰਤਮਾਨ ਚੁਨੌਤਿਯਾਂ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਿਯ (Specific Outcomes of Course):

ਇਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਮੁਖਿਯ ਉਦੇਸ਼ਿਯ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਭਾਰਤੀਯ/ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ ਕੇ ਬੁਨਿਯਾਦੀ ਬਹੁਸ੍ਰਿਯ ਔਰ ਬਹੁ-ਦਿਸ਼ਾਤਮਕ ਪਾਸਰਾਂ ਸੇ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਾਨਾ ਹੈ। ਇਸਕਾ ਉਦੇਸ਼ਿਯ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਵਿਭਿੰਨ ਖੇਤ੍ਰਾਂ ਸੇ ਜੋੜਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਯਚਾਰ ਕੇ ਨਿਰੰਤਰ ਪਰਵਾਹ ਸੇ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਾਨਾ ਵੀ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंद्री युनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ (PB-410)

(Punjabi Sufi-Kav) (PB-410)

(04 Credets)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਸੂਫੀਵਾਦ: ਸਿਦ੍ਧਾਂਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ
- ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੂਫੀਵਾਦ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ (Part-2)

- ਸੂਫੀਮਤ ਦੀ ਉਤਪਤਿ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- ਸੂਫੀਮਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ (Part-3)

- ਸ਼ੇਖ਼ ਫਰੀਦ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
- □ ਫਰੀਦ ਬਾਘੀ: ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਕਸ਼ਯ
- □ ਫਰੀਦ ਬਾਘੀ: ਕਲਾਤਮਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਕਸ਼ਯ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
- □ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ: ਵਿਸਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰ
- ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ: ਬਿਰਹਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ-ਪਾਞਚਵਾਂ (Part-5)

- ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
- ਕਲਾਮ ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ: ਵੈਚਾਰਧਾਰਿਕ ਆਧਾਰ
- ਕਲਾਮ ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ: ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

ਕੋਰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ (Specific Outcomes of Course):

ਇਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਮਧਯਕਾਲੀਨ ਭਾਰਤੀ/ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਯ ਮੇਂ ਸੂਫੀਵਾਦ ਦੀ ਉਤਪਤਿ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੋਂ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਵਾਨਾ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਗਹਨ ਅਧਯਯਨ/ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਵਾਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ ਕੇ ਮਾਧਯਮ ਸੇ ਛਾਤ੍ਰ ਵਿਸ਼ਯਗਤ ਸੂਫੀ ਸਹਤਯਾ ਕਲਾਤਮਕ, ਵੈਚਾਰਿਕ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਾਸਾਰਾਂ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਭੀ ਜਾਨਪਾਂਗੇ।

हिमालच पृदेस केंद्री यूनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਮਾਨਵੀ ਨਿਰਮਾਣ (PB-411)

(Humen Making) (PB-411)

(02 Credets)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗ੍ਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਬੁਨਿਆਦੀ ਜਾਨਕਾਰੀ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਤਪ ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਪੰਜਾਬੀ ਕੀ ਤਪ ਬੋਲਿਯਾँ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਲੇਖ ਰਚਨਾ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਪਤਰ - ਵਯਵਹਾਰ

ਭਾਗ-ਪਾँਚਵਾਂ (Part-5)

- ਕਹਾਵਰੇ, ਮੁਹਾਵਰੇ ਔਰ ਵਿਰਾਮ ਚਿਹਨ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

- ਇਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਮੁਖਯ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਤਸਕੀ ਤਪ-ਬੋਲਿਯਾਂ ਕੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪਹਲੁਔਾਂ ਸੇ ਅਵਗਤ ਕਰਵਾਨਾ ਹੈ। ਈਸ ਕੇ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪਹਲੁਔਾਂ ਜੈਸੇ: ਨਿਬੰਧ, ਪਤਾਚਾਰ, ਮੁਹਾਵਰੇ ਔਰ ਵਿਰਾਮ ਚਿਹਨ ਆਦਿ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੀ ਸਮਝ ਕੋ ਭੜਾਨਾ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंद्री युनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਕਲਾਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ (PB-412)

(Skill Development) (PB-412)

(02 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗ੍ਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਵਾਕਯ ਔਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਯ: ਪਹਚਾਨ ਔਰ ਬੰਤਰ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਵਾਕਯ ਔਰ ਤਪ-ਵਾਕਯ: ਅੰਤਰ-ਨਿਖੇਡ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਵਾਕਯ ਙਕਾਙਯੋਂ: ਪਹਚਾਨ ਸੂਤਰ

ਭਾਗ-ਚੌਠਾ (Part-4)

1. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਯ ਕੇ ਪਰਕਾਰ: ਪਹਚਾਨ ਔਰ ਪਰਯੋਗ

ਭਾਗ-ਪਾੱਚਵਾਂ (Part-5)

ਵਾਕਯ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਮਹਤਵ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਙਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕਰਮ) ਕਾ ਮੁਖਯ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯ ਙਾਤਰੋਂ ਕੋ ਸ਼ਬਦ ਸੰਰਚਨਾ ਔਰ ਵਾਕਯ ਸੰਰਚਨਾ ਸੇ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਾਨਾ ਹੈ। ਙਸ ਕੇ ਙਲਾਵਾ ਤਨਕੋ ਵਾਕਯ ਸੰਰਚਨਾ, ਵਾਕਯ ਪਰਕਾਰ, ਵਾਕਯ ਸ਼੍ਰੇਣਿਯੋਂ ਔਰ ਵਯਾਕਰਣ ਸੰਬੰਠੀ ਪਹਲੁਔੋਂ ਕਾ ਜਾਨ ਪਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਙਸ ਕਾ ਮੁਖ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंद्री युनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐੱਮ. ਏ. ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ: (M.A Punjabi 3rd Semester)

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (PB-413)

(Madhkalli Punjabi Sahit Da Itihaas) (PB-413)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗ੍ਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ (Part-1)

- ਸਾਹਿਤਿਕ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਿਕ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ: ਕਾਲਵੰਡ ਦਿਯਾ ਸਮਸਯਾ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ (Part-2)

- ਮਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਸੰਦਰਭ
- ਮਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਿਕ ਰੂਪਾਕਾਰ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ (Part-3)

- ਮਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ
- ਮਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਿਯਾ ਵਨਗਿਯਾ
- ਗੁਰਮਤ ਕਾਵਯ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸ਼ਾ-ਕਾਵਯ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸ਼ਾ ਕਾਵਯ ਦਿਯਾ ਪਰਵਿਰਤਿਯਾ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਯ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਭਾਗ-ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

- ਪੰਜਾਬੀ ਬੀਰ-ਕਵਿ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ
- ਮਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਕਾਵਯ: ਸਾਹਿਤਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਕਯ
- ਪੰਜਾਬੀ ਜੰਗਨਾਮਾ- ਕਾਵਯ ਬੁਨਿਯਾਦੀ ਸਰੋਕਾਰ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ (Specific Outcomes of Course):

ਇਸ ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਮਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਕੋ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸੇ ਸਮਝਨੇ ਕੇ ਯੋਗਯ ਬਨਾਨਾ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंदरी युनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ (PB-414)

(Punjabi Bhasha Ate Gurmukhi Lipi) (PB-414)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗ੍ਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਭਾਸ਼ਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਔਰ ਉਦੇਸ਼ਯ
- ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾ: ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਕ ਅੰਤਰ ਨਿਖੇਡਾ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ ਔਰ ਪੰਜਾਬੀ ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ: ਅੰਤਰ ਨਿਖੇਡਾ
- ਭਾਸ਼ਾ ਕੀ ਕਿਸਮੇਂ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਨਿਕਾਸ ਔਰ ਵਿਕਾਸ
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਨੌਤੀਆਂ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ: ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ
- ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ: ਪ੍ਰਕਾਰ ਔਰ ਕ੍ਸ਼ੇਤ੍ਰ
- ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ: ਪ੍ਰਮੁਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਓ

ਭਾਗ-ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

- ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪਿ ਕੀ ਐਤਿਹਾਸਿਕ ਪੁਰਾਤਨਤਾ
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ ਕੀ ਸੰਰਚਨਾ
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕੇ ਲਿਏ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਓਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਮੁਖਯ ਉਦੇਸ਼ਯ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪਿ ਕੀ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਕ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਜਾਨਕਾਰੀ ਪਦਾਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਸਾਥ-ਸਾਥ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪਿ ਕੇ ਓਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਕੋ ਸਮਝਾਨਾ ਵੀ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंदरी युनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (PB-415)

(Parvasi Punjabi Sahit) (PB-415)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸੈਧਾਂਤਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਣ
- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ (Part-2)

- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਨਏ ਰੁਝਾਨ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ (Part-3)

- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਸਿਧਾਂਤ ਔਰ ਪਰਵਿਰਤਿਯਾਂ
- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ
- ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ: ਸਿਧਾਂਤ ਔਰ ਪਰਵਿਰਤਿਯਾਂ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਸੁਰਿੰਦਰ ਗੀਤ: ਜੀਵਨ ਔਰ ਰਚਨਾ
- ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਖੇ: ਕਾਵਯ ਸਰੋਕਾਰ
- ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਖੇ: ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ

ਭਾਗ-ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

- ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ: ਜੀਵਨ ਔਰ ਰਚਨਾ
- ਪਾਰਲੇ ਪੁਲ: ਸਾਮਾਜਿਕ-ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਸਰੋਕਾਰ
- ਪਾਰਲੇ ਪੁਲ: ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਰੋ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ (Specific Outcomes of Course):

ਇਸ ਪੇਪਰ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ ਛਾਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਰਵਾਸ ਔਰ ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਸਰੋਕਾਰੋਂ ਸੇ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਪਰਵਾਸੀ ਜੀਵਨ ਕੇ ਵਿਵਿਨ ਪਹਲੂਔੋਂ ਸੇ ਅਵਗਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।

हिमालच प्रुदेस केंदरी युनीवरसिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ-ਕਾਵਿ (PB-416)

(Punjabi Kissa te Bir Kaav) (PB-416)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਕਿੱਸਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ
- ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ: ਸੈਧਾਂਤਿਕ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਯ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ (Part-2)

- ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਯ: ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ: ਐਤਿਹਾਸਿਕ ਸੰਦਰਭ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
- ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ਼: ਸਾਮਾਜਿਕ-ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਸਰੋਕਾਰ
- ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ਼: ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤੈਂ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਸ਼ਾਹ ਮੋਹਮਮਦ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
- ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਹ ਅਤੇ ਫਰਾਂਗੀ: ਐਤਿਹਾਸਿਕ ਤਥਯ
- ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਹ ਅਤੇ ਫਰਾਂਗੀ: ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤੈਂ

ਭਾਗ-ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

- ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਹ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
- ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ: ਸ੍ਰੋਤ ਦੇ ਆਧਾਰ
- ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ: ਵਿਸਯਗਤ ਸਰੋਕਾਰ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਇਸ ਪੇਪਰ ਕਾ ਮੁਖਯ ਉਦੇਸ਼ਯ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਮਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਯ ਕੇ ਦੋ ਰੁਝਾਨਾਂ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵੀਰ ਕਾਵਯ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਧਰਬਾਂ ਸੇ ਆਬਗਤ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵੀਰ ਕਾਵਯ ਕੇ ਵਿਹਾਰਿਕ ਅਧਯਯਨ ਕੀ ਤਰਫ ਰੁਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंदरी युनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ (PB-417)

(Adunik Punjabi Galap) (PB-417)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗ੍ਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- कहानी: परिभाषा और प्रकृति
- पंजाबी कहानी का इतिहास

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ (Part-2)

- पंजाबी कहानी का बिरतान्त शास्त्रीय अध्ययन
- पंजाबी कहानी के रुझान

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- उपन्यास: परिभाषा और प्रकृति
- पंजाबी उपन्यास का इतिहास
- पंजाबी ਨਾਵੇਲ ਕੇ ਰੁਜ਼ਾਨ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- डॉ. मनमोहन का जीवन और कार्य
- निर्वाण: बिरतान्तक जुगर्ते
- निर्वाण: दार्शनिक परिपेख

ਭਾਗ-ਪੰਜਵਾਂ (Part-5)

- गुरमीत कड़ियालवी: जीवन और रचना
- हारीं न बचनिया: बिरतान्तक जुगर्ते
- हारीं न बचनिया: दलित चेतना

ਕੋਰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ (Specific Outcomes of Course):

इस पेपर का मुख्य उद्देश्य छात्रों को आधुनिक पंजाबी गलप साहित्य के सिद्धांतिक और इतिहासिक विकास से परिचित करते हुए इनके विवहारिक अध्ययन की तरफ रुचित करना है।

हिमालय प्रदेश केंद्रीय विश्वविद्यालय, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਐੱਮ. ਏ. ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੇਸਟਰ ਚੌਥਾ: (M.A Punjabi 4th Semester)

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (PB-418)

(Adhunik Punjabi Sahit Da Itihaas) (PB-418)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ
- ਐਤਿਹਾਸਿਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਿਕ ਤਥ: ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ (Part-2)

- ਮਧਕਾਲੀਨ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਚੇਤਨਾ: ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਿਕ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ (Part-3)

- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਭਾਗ-ਪੰਚਵਾਂ (Part-5)

- ਪੰਜਾਬੀ ਡਕਾਂਗੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਕੋਰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ (Specific Outcomes of Course):

ਇਸ ਪੇਪਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਧਕਾਲੀਨ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंदरी यूनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ (PB-419)

(Bhasha te Bhasha Vigyan) (PB-419)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗ੍ਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਔਰ ਉਦੇਸ਼
- ਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ ਔਰ ਭਾਸ਼ਾ: ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ (Part-2)

- ਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ ਔਰ ਵਯਾਕਰਣ: ਅੰਤਰ ਨਿਖੇਡ
- ਭਾਸ਼ਾਵਿਗਿਆਨ: ਅਧਯਯਨ ਕਾ ਕ੍ਸ਼ੇਤ੍ਰ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

ਸੋਸਯੁਰ ਕਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਯਯਨ-ਮਾਡਲ

- ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਉਚਚਾਰ
- ਚਿਹਨ, ਚਿਹਨਕ, ਚਿਹਨਤ
- ਕਾਲਕ ਔਰ ਦੁਕਲਾਕ
- ਲੜੀਦਾਰ ਔਰ ਕੜੀਦਾਰ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

ਸਾਮਾਜ ਭਾਸ਼ਾ-ਵਿਗਿਆਨ

- ਵਯਕ੍ਤਿਗਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਅਪ-ਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਪ੍ਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਭਾਸ਼ਾ-ਰਜਿਸਟਰ ਯਾ ਵਿਵਸਾਯਕ ਭਾਸ਼ਾ, ਪਿੰਜਿਨ ਔਰ ਕ੍ਰਿਯੋਲ

ਭਾਗ-ਪੰਚਵਾਂ (Part-5)

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ: ਧੁਨੀ-ਵਿਗਿਆਨ ਔਰ ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ

- ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ
- ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ-ਵਿਗਿਆਨ:
- ਰੂਪ-ਵਿਗਿਆਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ
- ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ-ਵਿਗਿਆਨ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ (Specific Outcomes of Course):

ਓਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕ੍ਰਮ) ਕਾ ਮੁਖਯ ਉਦੇਸ਼ਯ ਓਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਕ ਸੂਤ੍ਰਾਂ ਸੇ ਅਵਗਤ ਕਰਵਾਏ ਹੁਏ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇ ਵਿਵਿਨ ਅਧਯਯਨ ਮਾਡਲਾਂ ਕੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਯਯਨ ਕੇ ਲਿਏ ਸਰ੍ਥਿਕਤਾ ਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ।

हिमालच प्रुदेस केंदरी युनीवरसिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ (PB-420)

(Adhunik Punjabi Kaav) (PB-420)

(04 Credets)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ: ਪਹਚਾਨ ਕੇ ਸੂਤਰ
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਔਰ ਮਧਯਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਅੰਤਰ ਨਿਖੇਡ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ: ਮੁਖਯ ਰੂਪਾਕਾਰ
- ਸਮਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ: ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਓ ਆਧਾਰ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਕਾਵਿ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ
- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਕੀ ਪਰਵਿਰਤਿਯਾਓ
- ਗੀਤ: ਸਿਦ੍ਧਾਂਤ ਔਰ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਡਾ. ਰਵਿੰਦਰ: ਜੀਵਨ ਔਰ ਰਚਨਾ
- ਚਿਹਰਾ ਚਿਹਰਾ ਮੈਂ: ਸਾਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰੋਂ
- ਚਿਹਰਾ ਚਿਹਰਾ ਮੈਂ: ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਭਾਗ-ਪਾਓਚਵਾਂ (Part-5)

- ਜਸਪਾਲਜੀਤ: ਜੀਵਨ ਔਰ ਰਚਨਾ
- ਸਾਹਾਂ ਦੇ ਮਿਰਗ: ਪਰਗੀਤਕ-ਚੇਤਨਾ
- ਸਾਹਾਂ ਦੇ ਮਿਰਗ: ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਓ ਆਧਾਰ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਓਸ ਪੇਪਰ (ਪਾਠਯਕਰਮ) ਕਾ ਮੁਖਯ ਉਦੇਸ਼ਯ ਓਤਰੋਂ ਕੋ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸਹਿਤ ਕੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਕ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਸਰੋਕਾਰੋਂ ਸੇ ਅਵਗਤ ਕਰਵਾਤੇ ਹੁਏ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਕੇ ਵਿਵਿਨ ਰੂਪਾਕਾਰੋਂ ਕਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਯਯਨ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਨਾ ਹੈ।

हिमालच प्रुदेस केंदरी युनीवरसिटी, धरमशाला

Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (PB-421)

(Punjabi Natak ate Rangmanch) (PB-421)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਨਾਟਕ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ
- ਝਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਔਰ ਝਕਾਂਗੀ ਕਾ ਝਤਿਹਾਸ
- ਨਾਟਕ, ਝਕਾਂਗੀ ਔਰ ਰੰਗਮੰਚ: ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਔਰ ਝਕਾਂਗੀ ਕੀ ਪਰਵਿਰਤਿਯਾਂ
- ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਕਾ ਝਤਿਹਾਸ
- ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਕੀ ਪ੍ਰਮੁਖ ਮੰਚਨ ਵਿਧਿਯਾਂ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਆਤਮਜੀਤ: ਜੀਵਨ ਔਰ ਰਚਨਾ
- ਆਤਮਜੀਤ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿ ਝਕਾਂਗੀ: ਨਾਟਕੀਯ ਜੁਗਤਾਂ
- ਆਤਮਜੀਤ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿ ਝਕਾਂਗੀ: ਸਾਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ

ਭਾਗ-ਪਾਂਚਵਾਂ (Part-5)

- ਕੁਲਬੀਰ ਮਲਿਕ: ਜੀਵਨ ਔਰ ਰਚਨਾ
- ਪ੍ਯਾਰਾ: ਸਾਮਾਜਿਕ-ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਸਰੋਕਾਰ
- ਪ੍ਯਾਰਾ: ਸੀਮਾਂਤ ਚੇਤਨਾ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਝਸ ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਦੇਸ਼ਯ ਝਾਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਔਰ ਰੰਗਮੰਚ ਕੇ ਵਿਵਿਨ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਕ ਪਹਲੂਔਂ ਸੇ ਅਵਗਤ ਕਰਵਾਏ ਹੁਏ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਔਰ ਰੰਗਮੰਚ ਕੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਧਯਯਨ ਵਿਸਲੇਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਨਿਪੁਠ ਬਨਾਨਾ ਹੈ।

हिमालच पृदेस केंदरी यूनीवर्सिटी, धरमशाला

Central University of Himchal Pradesh, Dharamshala

ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਂ (Name of course): ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ (PB-422)

(Patarkari te Punjabi Patarkari) (PB-422)

(04 Credits)

ਕੋਰਸ ਸਾਮਗਰੀ (Course Content):

ਭਾਗ-ਪਹਲਾ (Part-1)

- ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਸਵਰੂਪ
- ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ: ਕਿਸਮੋਂ ਔਰ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯ

ਭਾਗ-ਦੂਸਰਾ (Part-2)

- ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ: ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਔਰ ਵਾਣਿਯਿਯਕ ਮਾਧਯਮ
- ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ: ਆਧੁਨਿਕ ਔਰ ਪਾਰੰਪਰਿਕ ਮਾਧਯਮ

ਭਾਗ-ਤੀਸਰਾ (Part-3)

- ਸਮਾਚਾਰ, ਪ੍ਰੇਸ ਨੋਟ, ਰਿਪੋਰਟ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ
- ਲੇਖ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏਂ, ਲੇਖ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤਤਵ ਔਰ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯ
- ਸੰਪਾਦਕੀਯ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਔਰ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯ

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ (Part-4)

- ਪੰਜਾਬੀ ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ: ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਔਰ ਵਿਕਾਸ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਚਾਰ ਪਤਰ: ਪਰਿਚਯ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਿਯਿਕ ਪਤ੍ਰਿਕਾਏਂ: ਪਰਿਚਯ

ਭਾਗ-ਪਾੱਚਵਾਂ (Part-5)

- ਸਮਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ: ਟੀ. ਭੀ ਚੈਨਲ: ਨਿਯੀ ਔਰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ
- ਰੇਡਿਯੋ ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ
- ਟੀ. ਵੀ. ਪਤਰਕਾਰਿਤਾ ਔਰ ਸਾਹਿਤਿਯਿਕ ਕਾਰਯਕ੍ਰਮ

ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯ (Specific Outcomes of Course):

ਏਸ ਕੋਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਤਦ੍ਦੇਸ਼ਯ ਛਾਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਤਰਕਾਰੀ ਕੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਿਕ ਸੂਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਪਰਿਚਤ ਕਰਾਤੇ ਹੁਏ ਪਤਰਕਾਰੀ ਕੇ ਵਿਵਿਨ ਰੂਪਾਕਾਰੋਂ ਔਰ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਵਾਰੇ ਮੈਂ ਅਵਗਤ ਕਰਵਾਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਜਹ ਸੇ ਵਹ ਅਪਨਾ ਬਵਿਧਯ ਏਸ ਕ੍ਸੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸੁਰਕ੍ਸ਼ਿਤ ਕਰ ਪਾਏਂ।

हिमाचल प्रदेश केंद्रीय विश्वविद्यालय
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

ਸਰਟਿਫਿਕੇਟ ਕੋਰਸ : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ (Certificate Course: Punjabi Bhasha)

उद्देश्य: पंजाबी और डोगरी विभाग में सर्टिफिकेट कोर्स : पंजाबी भाषा करवाने का मुख्य उद्देश्य यह है कि जिन विद्यार्थियों को पंजाबी भाषा सीखने में रुचि है उनको पंजाबी भाषा पढ़नी-लिखनी सिखाना है। इस कोर्स के ज़रिये गैर पंजाबी भाषाई विद्यार्थियों को पंजाबी भाषा के साथ साथ पंजाबी साहित्य, सभ्यचार और लोकधारा से परिचित करवाना ही इसके मुख्य उद्देश्य में शामिल है।

कोर्स का नाम (Name of Course) पंजाबी वर्णमाला (Punjabi Varnmala) (04 Credets)

कोर्स कोड (Course Code) : PB-101

कोर्स सामग्री (Course Content) :

भाग पहला (Part-1)

पंजाबी वर्णमाला : पहचान और लिखित

भाग दूसरा (Part-2)

पैर बिंदी वाले वर्ण और पैर में डालने वाले वर्ण

भाग तीसरा (Part-3)

1)मात्राएं (शुरुआती जान-पहचान)

2)लगाखर : बिंदी, टिप्पी, अधक : पहचान और वरतों

भाग चौथा (Part-4)

पंजाबी व्यंजन वर्गीकरण

भाग पांचवां (Part-5)

पंजाबी सवर वर्गीकरण

कोर्स का मुख्य उद्देश्य (specific outcomes of course):

इस पेपर का मुख्य उद्देश्य विद्यार्थियों को पंजाबी वर्णमाला की पहचान और लिखित में परवीन करना है। इसके साथ-साथ उनको पंजाब व्यंजन और सवरो के उच्चारण के नियमों के बारे में अवगत करवाना है।

हिमाचल प्रदेश केंद्रीय विश्वविद्यालय
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

कोर्स का नाम (name of course) पंजाबी शब्द जोड़ (Punjabi shabd jorh) (04 Credets)

कोर्स कोड (course code) : PB-102

कोर्स सामग्री (course content) :

भाग पहला (Part-1)

पंजाबी शब्द संरचना : शुरुआती जान-पहचान

(साधारण शब्द, संयुक्त शब्द, मिश्रित शब्द, मूल शब्द, अगेतर और पशेतर)

भाग दूसरा (Part-2)

पंजाबी शब्द श्रेणियाँ : नाम, पढ़नाम, विशेषण, सम्बन्धक, क्रिया, क्रिया विशेषण, विस्मित और योजक।

भाग तीसरा (Part-3)

लिंग वचन और काल

भाग चौथा (Part-4)

समानार्थक और बहुअर्थक शब्द

भाग पांचवां (Part-5)

हफ्ते के सात दिनों के नाम, बारह महीनो के नाम, रूतों के नाम, 1 से 100 तक गिनती शब्दों में।

कोर्स का मुख्य उद्देश्य (specific outcomes of course):

इस पेपर का मुख्य उद्देश्य विद्यार्थियों को पंजाबी शब्द जोड़ की पहचान और लिखने के बारे में परिचित करवाना है इसके साथ साथ उनको पंजाबी व्याकरण के नियमों के बारे में जानकारी देते हुए शब्द श्रेणियों के बारे में जानकारी देना और व्यावहारिक बोलचाल की पंजाबी भाषा में निपुण बनाना है।

हिमाचल प्रदेश केंद्रीय विश्वविद्यालय
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ

Department of Punjabi & Dogri

कोर्स का नाम (name of course) पंजाबी भाषा : शुरुआती जान-पहचान (04 Credits)

(Punjabi bhasha : mudli jaan pachhan)

कोर्स कोड (course code) : PB-103

कोर्स सामग्री (course content) :

भाग पहला (Part-1)

सप्त-सिन्दु खेतर के महापुरष (सपा. डा. नरेश कुमार और डा. हरजिन्दर सिंह)

पुस्तक का अधियन

भाग दूसरा (Part-2)

भाषा ते पंजाबी भाषा : शुरुआती जानकारी

उप-भाषा ते पंजाबी दियाँ उप-भाषावां

भाग तीसरा(Part-3)

लेख रचना

भाग चौथा (Part-4)

चिठी/पत्र

भाग पांचवां (Part-5)

अखान/मुहावरे

विश्राम चिन्ह

कोर्स का मुख्य उद्देश्य (specific outcomes of course):

इस पेपर का मुख्य उद्देश्य विद्यार्थियों को भाषा और उप-भाषा के बीच के अंतर-संबंधों के बारे में शुरुआती जानकारी देने के साथ-साथ पंजाबी भाषा की उप-भाषाओं से अवगत करवाना है। इसके साथ-साथ उनको पंजाबी में लेख रचना, चिठी/पत्र लिखने और पुस्तक पढ़ने में निपुण बनाना है।

हिमाचल प्रदेश केंद्रीय विश्वविद्यालय
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

कोर्स का नाम (name of course) पंजाबी भाषा और सभ्यचार (Punjabi bhasha ate sabhyachar)

कोर्स कोड (course code) : PB-104

(04 Credits)

कोर्स सामग्री (course content) :

भाग पहला (Part-1)

संक्षेप पहरा रचना

भाग दूसरा (Part-2)

पहरा पढ़ कर प्रश्नों के उत्तर

भाग तीसरा (Part-3)

शुद्ध और अशुद्ध शब्द

भाग चौथा (Part-4)

पंजाबी सभ्यचार : पहचान चिन्ह

भाग पांचवां (Part-5)

भाषा और सभ्यचार : अंतर-संबंध

कोर्स का मुख्य उद्देश्य (specific outcomes of course):

इस पेपर का मुख्य उद्देश्य विद्यार्थियों को भाषा और सभ्यचार के अंतर-संबंधों के बारे में जानकारी देते हुए पंजाबी सभ्यचार की अलग लक्षणों की पहचान करवाना है। इसके इलावा विद्यार्थियों को पंजाबी भाषा के शुद्ध उच्चारण और लिखने के नियमों के बारे में जानकारी देना है।

हिमाचल प्रदेश केंद्रीय विश्वविद्यालय, धरमशाला
Central University of Himachal Pradesh, Dharamshala
ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਡੋਗਰੀ ਵਿਭਾਗ
Department of Punjabi & Dogri

कोर्स का नाम (name of course) पंजाबी धवनियाँ (Punjabi dhunia) (04 Credits)

कोर्स कोड (course code) : PB-105

कोर्स सामग्री (course content) :

भाग पहला (Part-1)

पंजाबी भाषा की स्वर और वियनजन धवनियाँ : पहचान और वरतों

भाग दूसरा (Part-2)

1) उचारण अंग

2) उचारण स्थान

भाग तीसरा (Part-3)

पंजाबी भाषा की खंडी धवनियाँ : वर्गीकरण और वरतों-वियोत

भाग चौथा (Part-4)

पंजाबी भाषा की अखंडी धवनियाँ : वर्गीकरण और वरतों-वियोत

भाग पांचवां (Part-5)

पंजाबी उचारखंड : पहचान और बनतर

कोर्स का मुख्य उद्देश्य (specific outcomes of course):

इस पेपर का मुख्य उद्देश्य विद्यार्थियों को पंजाबी भाषा के स्वर और वियनजनों का विज्ञानिक वर्गीकरण करते हुए इनकी खंडी और अखंडी धवनियाँ की पहचान करवाना है। इस के साथ ही धवणियों के उचारण स्थान और उचारण अंगों के बारे में जानकारी देना है।